

Aktivitet og trivsel

2023/
2024

Årsplan for Førresdalen barnehage

TYSVÆR
KOMMUNE

GODT Å
leve

MYKJE Å
oppleve

KJEKT Å
jobbe

Førresdalen barnehage

15.08.2023

Innhold

1. Visjon for Tysvær kommune.....	4
2. Medarbeiderverdiene	5
2.1Kollegastøtte	6
3. Rammefaktorer	7
3.1 Årsplanen.....	7
3.2 Barnehageloven.....	7
3.3 Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.....	8
3.4 Sammen om det beste for barnet, Temaplan for barn og unge 2022-2026	9
4. Førresdalen Barnehage som pedagogisk virksomhet	10
Mål.....	11
Delmål:	11
Kjennetegn på god praksis:	11
5. De sju fagområdene	12
6. Fokusområder	13
6.1 Utviklings støttende barnehage:	13
CLASS	13
Et observasjons-verktøy.	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Emosjonell støtte.....	13
Organisering av grupper	14
Læringsstøtte.....	14
Tilknytningsbasert tilvenning	15
Overganger	16
Livsmestring.....	16
Inkluderende barnehagemiljø	18
§ 41.Nulltoleranse og forebyggende arbeid	18
Barns medvirkning.....	19
Trafikk sikkerhet	20
.....	6
6.4 Verktøy	21

Bravo.....	21
Være sammen	21
Psykologisk førstehjelp.....	22
Snakkepakken.....	22
Lekbasert læring.....	23
Bjørnis og Henry	24
Identitetsboksen.....	24
6.5 Tradisjoner.....	25
Samefolkets dag	25
Temafest.....	25
Morsmålsdagen.....	25
Bursdager:	25
Gul fest	25
Rusken og 17.mai	25
Avslutningsfest	25
Utflukt 4 åringer	25
Sandbekken	26
Brannvernuke	26
Refleksdagen	26
FN-dagen 24. oktober.....	26
Barnas desemberfest.....	26
Grøttest	26
Lucia.....	26
Julevandring:	26
7. Lek og dannelse	27
8. Samarbeid hjem/barnehage.....	29
9. Overgang barnehage – skole	31
10. planlegging, dokumentasjon og vurdering.....	31
11- Samarbeid til beste for barnet	32

1. Visjon for Tysvær kommune

Tysvær kommune sine barnehager har en felles visjon:
«aktivitet og trivsel»

Visjonen blir fulgt opp av slagordene:

- ✓ **Godt å leve**
- ✓ **Mye å oppleve**
- ✓ **Kjekt å jobbe**

Tysvær kommune skal være en fremtidsrettet samfunnsutvikler som er tilgjengelig og lydhør overfor innbyggere og næringsliv.

Vi i Førresdalen barnehage vil at visjonen og verdier skal kjennetegne alt arbeid og samarbeid i barnehagen, og være synlig i lek, læring og sosialt samspill.

2. Medarbeiderverdiene

Personalet i barnehagene skal arbeide i samsvar med kommunen sine medarbeiderverdier «Raus, Open, Modig og Ansvarlig». Verdiene gjenspeiles i de ansattes møte med brukerne, innbyggerne og andre samarbeidsparter.

Med RAUS mener vi at personalet skal:

- ♥ Dele kunnskap
- ♥ Være tålmodig, tolerant og fleksibel
- ♥ Vise omsorg, positivitet og gi støtte
- ♥ Være anerkjenne, vise tillit og tenke godt om andre
- ♥ Fremsnakke hverandre og jobben vår
- ♥ Være fleksible og vise samarbeidsvilje
- ♥ Være inkluderende og vise forståelse for andre
- ♥ Være oppmerksom, hjelpsom og høflig mot andre
- ♥ Vise respekt for hverandre og lytte til andre sine meninger
- ♥ Gi rom for å prøve-feile

Med OPEN mener vi at personalet skal:

- ♥ Gi ros i plenum og anerkjenn hverandre
- ♥ Vise verdiene dine i ord og handling
- ♥ Vise initiativ og ta del i fellesskapet
- ♥ Være ærlig i møte med andre
- ♥ Tilbakemeldingskultur
- ♥ Vise endringsvilje
- ♥ Være imøtekommende til hverandres meninger, holdninger og valg
- ♥ Møte andre med tillit og ha tro på dem
- ♥ Være lojal med kollegaer og jobben vi utfører
- ♥ Vise ett kroppsspråk som samsvarer med det vi sier
- ♥ Være pliktoppfyllende, presis og ta ansvar for jobben
- ♥ Være oppdatert og motivert
- ♥ Se ting fra ulike sider og lytte til hverandre

Med MODIG mener vi at personalet skal:

- ♥ Gi og ta imot konstruktive tilbakemeldinger
- ♥ Vise respekt og støtte
- ♥ Våge å se og si fra på egne og andres vegne
- ♥ Våge å ta imot en utfordring
- ♥ Våge å stå i situasjonen
- ♥ Våge å be om hjelp og veiledning
- ♥ Være ydmyk
- ♥ Våge å ta en diskusjon og våg å være uenig
- ♥ Våge å tro på egne meninger og verdier.
- ♥ Våge å vis styrker og svakheter
- ♥ Våge å gi slipp på kontroll – delegere

Med ANSVARLIG mener vi at personalet skal:

- ♥ Vær lojal mot det som er bestemt i fellesskap
- ♥ Ser du noe- så gjør noe med det.
- ♥ Del og bidra i fellesskap og ta initiativ
- ♥ Følge interne og eksterne regler og rutiner
- ♥ Være villig til å lære og endre praksis.
- ♥ Respekter andre sine valg
- ♥ Ha kontroll på egne oppgaver og gjøre det en skal.
- ♥ Være rollemodell for barn og kollega
- ♥ Være pålogga og ha fokus
- ♥ Være til stede fysisk og psykisk

2.1 Kollegastøtte

Slik ser kollegastøtte ut i Førresdalen barnehage:

- ♥ **Vi er oppmuntrende og viser respekt**
- ♥ **Vi er positive i vanskelige situasjoner**
- ♥ **Vi er hjelpsomme, inkluderende og anerkjennende**
- ♥ **Vi bruker humor, sprer glede, varme og viser omsorg**
- ♥ **Vi er interessert og nysgjerrig på hverandre**
- ♥ **Vi er de som ser den andre som den er**
- ♥ **Vi er den som sier "kjekt å se deg"**
- ♥ **Vi er den som gir tilbakemeldinger med respekt**
- ♥ **Vi er den som gir rom, lytter og gjør andre gode**
- ♥ **Vi er den som gir god informasjon**
- ♥ **Vi er den som ber om råd og gir råd-deler på kunnskap**
- ♥ **Vi er den som tilrettelegger så langt det lar seg gjøre**

3. Rammefaktorer

3.1 Årsplanen

Alle barnehager er pålagt å utarbeide en årsplan. Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Det skal også fremkomme hvordan barnehagen arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og sammenheng med skolen (Rammeplan for barnehager 2017, s. 38).

3.2 Barnehageloven

❖ <http://www.lovddata.no/all/hl-20050617-064.html>

Barnehagens formålsparagraf: Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. [Lov om barnehager \(barnehageloven\)](#)

3.3 Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

❖ <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan>

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre der barn under 6 år skal få et omsorg- og læringsmiljø som har fokus på barns beste.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.

Det fysiske miljøet skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. (Rammeplan for barnehager 2017, s. 19)

Rammeplanen gir ansatte føringer for innhold og oppgaver i barnehagen. Planen er et forpliktende arbeidsredskap som personalet skal bruke i sitt arbeid.

Innholdet i barnehagen skal bygges på et helhetlig læringssyn der omsorg, lek og læring er sentrale deler. Hvordan voksne er i møte med barn vektlegges særlig i Rammeplanen.

I tillegg viser rammeplanen til syv fagområder som barnehagen skal arbeide med:

- Kommunikasjon, språk og tekst.
- Kropp, bevegelse, mat og helse.
- Kunst, kultur og kreativitet.
- Natur, miljø og teknikk.
- Etikk, religion og filosofi.
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form.

3.4 Sammen om det beste for barnet, Temaplan for barn og unge 2022-2026

Sammen står vi overfor et stort og viktig oppdrag. Sammen skal vi bidra til at alle barn og unge i Tysvær skal få en trygg og god oppvekst. De skal oppleve mestring, glede og begeistring, og utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør at de skal kunne mestre livene sine og være godt forberedt for å kunne bidra og påvirke i et arbeidsliv og samfunn vi ennå ikke kjenner. Dette er et oppdrag som ingen kan løse alene – dette er vi sammen om. Det krever at vi drar i samme retning og samarbeider godt på alle nivå, fra folkevalgte til kommuneadministrasjon og i hver enkelt tjeneste og på alle arenaer der vi møter barn og unge og deres familier. Tysvær kommune møter dette oppdrag med én felles temaplan for barn og unge.

Sammen om det beste for barnet er kommunens strategiske plan for barn og unge. Planen berører kommunens tjenester rettet mot barn, unge og deres familier. Den tar også opp i seg andre områder som preger barn og unges oppvekst, slik som frivillighet, fritid og folkehelse. Planen er overordnet og er et styringsdokument. Den gir prioriteringer og retning for arbeidet med å bidra til en trygg og god oppvekst med mestring og utvikling for barn og unge i Tysvær kommune. *Temaplanen baserer seg på blant annet oppvekstreformen og kompetanseløftet. Kommunene har fått et større ansvar og skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Det innebærer et større samarbeid på tvers av de ulike tjenestene i kommunen. Målet med kompetanseløftet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.*

Temaplanen, Sammen om det beste for barnet, tar opp i seg den forståelsen om at det er vi i kommunen som må tilpasse oss og tilrettelegge for at barnet og/eller familien opplever kommunen som et enhetlig, samordnet og koordinert tjeneste. Laget rundt barnet er ikke kun en måte å snakke om dette på. Det er også en måte å organisere våre tjenester på.

RESULTAT

Vi er sammen om det beste for barnet

4. Førresdalen Barnehage som pedagogisk virksomhet

Førresdalen barnehage er en kommunal barnehage med 151 plasser. Barnehagen er delt inn i to fløyer, grønn fløy 1-2 åringer og rød fløy 2-5 åringer. Åpningstid 06.45 – 17.00. Barnehagen har en pedagogtetthet på ca. 50 prosent og har i tillegg en egen spesialpedagog som arbeider med enkelt barn og barnegrupper.

Barnehagen er en lærende organisasjon hvor vi jobber kontinuerlig med å utvikle personalgruppens kapasitet gjennom felles forståelse.

I Førresdalen barnehage jobber vi ut ifra den autoritative voksenrollen. Det innebærer å ha barnet i fokus, å være varme og grensettende voksne som ser og ivaretar hele barnet. Vi er stadig i utvikling og ser på egen praksis for å kunne tilrettelegge et best mulig lek- og læringsmiljø. Vi er opptatt av å gi emosjonell støtte i form av god stemning, ha sensitivitet i kommunikasjonen og fokus på perspektivtaking.

Barna skal møte ansatte som er trygge, forutsigbare og viser en genuin interesse for barnet. Ansatte som tar initiativ til lek, aktivitet, samtale og som viser varme og omsorg, og som støtter og oppmuntrer barnet i alle hverdagssituasjoner.

Ifølge rammeplan skal alle barn få oppleve progresjon i barnehageinnholdet, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får variert lek, aktiviteter og læring.

Barnehagen har også en rolle som opplærings-arena for nye barnehagelærere som praksisbarnehage for Høgskolen på Vestlandet. Vi har også lærlinger som tar fagbrev innen barne- og ungdomsarbeid. I tillegg har vi utplassert elever fra ungdomsskole, videregående skole og voksenopplæringen.

Mål

- Vi skal fremme felleskap og vennskap.
- Ansatte skal tilrettelegge et positivt miljø der utforsking, lek og læring skal være i fokus.
- Vi skal støtte barna til å bli robuste og tørre å stå opp for seg selv og andre.
- Ansatte skal støtte og veilede barna til å kunne forstå og regulere følelsene sine og i å kunne rette seg inn etter andres behov og følelser.

Delmål:

- Alle barna skal få oppleve mestringfølelse.
- Alle ansatte skal være varme og grensesettende som ser og ivaretar hele barnet og barnegruppen.
- Alle barna skal møte anerkjennende og engasjerte ansatte som kommuniserer, lytter og bygger gode relasjoner.
- Alle barna skal få oppleve læring og utvikling gjennom lek, undring og utforsking.
- Alle barn skal få utvikle og kjenne på hele følelsesregistret og bli møtt på den følelsen de har her og nå.
- Alle barna har rett til å få støtte i å uttrykke seg, bli synlige og ha en medvirkning i sosial sammenheng. De har også rett til å gi uttrykk for sitt syn på den daglige virksomheten.
- Alle barna bidrar på sin måte til å skape barnegruppen og fellesskapet som de er en del av i barnegruppen

Kjennetegn på god praksis:

- Barnehagen er preget av positivt klima med tilstedeværende og tydelige voksne med et felles ståsted.
- Sensitive ansatte som ser hvert enkelt barn og er støttende i barnets videre utvikling, og gir barnet medvirkning på egen hverdag.
- De ansatte veileder barnet i hva det skal gjøre, i stedet for hva det ikke skal gjøre
- Barna opplever å få mestringstro via opplevelser som er tilrettelagt og tilpasset med utfordringer i forhold til alder og modning
- De ansatte gir rom for ulikheter og har respekt for mangfoldet.
- Barns medvirkning betyr i barnehagen å virke med i en prosess eller i en avgjørelse.
- De ansatte bygger gode relasjoner med barna.
- De ansatte møter barn og foreldre med en anerkjennende holdning.
- Oppfordre barna til å være hjelpsomme, støttende og stimulere til prososial atferd.

- Stimulere barn til refleksjon og undring i både tema og prosjektarbeid.
- Barnehagen dokumenterer og evaluerer ulike aktiviteter og prosjekter.
- Barnehagen skal ha et godt og fleksibelt leke og læringsmiljø.

5. De sju fagområdene

Førresdalen barnehagen jobber ut ifra de 7 fagområdene i rammeplanen.

Kommunikasjon, språk og tekst.	MÅL: Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.
Kropp, bevegelse, mat og helse.	Mål: Alle barn skal oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.
Kunst, kultur og kreativitet.	Mål: Alle barn skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon.
Natur, miljø og teknologi.	Mål: Alle barn skal få opplevelser og erfaringer i naturen som kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling.
Antall, rom og form.	Mål: Alle barn skal få utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende.
Etikk, religion og filosofi.	Mål: Alle barna bør få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.
Nærmiljø og samfunn.	Mål: Barnehagen skal bidra til at barn kan få kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet.

6. Fokusområder

Alle barnehagene i Tysvær kommune, private og kommunale er med i flere felles prosjekter. Kommunens fokus på tidlig innsats skal bidra til at barn og unge får bruke sine ressurser og bli inkluderende i det ordinære utdanningsløpet.

6.1 Utviklings støttende barnehage:

En av de viktigste faktorene for å skape et godt omsorgs- og læringsmiljø for alle barn i barnehagen er kvaliteten på samspillet mellom personalet og barn. Måten vi møter barna og legger til rette for ett trygt, forutsigbart miljø der barna får mulighet til utforsking, lek og læring er viktig. Alle barn er forskjellige, og målet er at personalet skal jobbe mot at alle barn får en så optimal utvikling som mulig.

<p>CLASS</p>	<p>CLASS konkretiserer og bryter ned hva kvalitet i interaksjoner er, slik at vi lettere kan se hvordan vi kan videreutvikle og ivareta vår kvalitet. Vi vet at den viktigste kvaliteten for barnas utvikling er kvaliteten på interaksjonen.</p> <p>Hva er høy kvalitet og hvordan kan vi skape bedre kvalitet i alle ledd av vår tjeneste og hva må den ansatte gjøre for å sikre høy kvalitet i relasjonen? CLASS verktøyet har fokus på emosjonell og atferdsmessig støtte, organisering av grupper og hele barnehagen og støtte til læring og kognitiv utvikling. CLASS bruker forskningsdrevet innsikt for å forbedre alle interaksjonene. Barna skal oppleve trygghet, livsmestring og støtte til utvikling og læring i sin hverdag. Ved å bruke CLASS skal vi vurdere kvaliteten på eget arbeid i barnehagen. Alle ansatte i barnehagen får samme opplæring om hva som gir høy kvalitet og hvordan vi kan gjøre de rette endringene, og det gir oss ansatte ett felles fagspråk og felles mål for kvalitet. Hvordan vi utvikler høyere kvalitet i barnehagen blir målt gjennom observasjoner av sertifiserte CLASS observatører i de ansattes interaksjoner med barna. Observatørene gir en tilbakemelding på hvor vi er, de ansatte setter resultatet inn i pedagogisk analyse, finner tiltak og evaluerer underveis.</p> <p>«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre» (Rammeplanen for barnehagen kap. 2, s 15)</p> <p>Handler om forutsigbare ansatte som setter grenser, ser barnas behov og viser entusiasme, glede og trygghet i de ulike interaksjonene.</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Alle barn skal oppleve å ha gode relasjoner med ansatte og barn i barnehagen.• Alle barn skal oppleve og utvikle mestring og følelsen av egenverd.• Alle skal møte hverandre med respekt.
---------------------	--

Organisering av grupper

Kjennetegn på god praksis:

- De ansatte viser genuin interesse for barn
- De ansatte er sensitive som ser, forstår, trøster, støtter, bekrefter og responderer på barnets signaler og finner gode handlingsalternativer sammen med barna
- Ansatte som er varme og tilstedeværende.
- De ansatte fremmer positiv atferd og hemmer negativ atferd gjennom positiv bekræftelse og avlæring.
- De ansatte skal legge til rette for samspill, dialog, lek og utforsking.

Handler om organisering av hele barnehagen, om rutiner og prosedyrer relatert til organiseringen av barnas atferd, tid og fokus på gruppene.

Mål:

- Et inspirerende lekemiljø der barn kan være nysgjerrige, skapende og søke ny kunnskap og har tilstrekkelig lekemateriale.
- Tydelige rutiner og gode overganger der barn vet hva som forventes
- Pedagogisk ledelse som avklarer organisering for å sikre et godt pedagogisk innhold, forutsigbarhet og helhet

Kjennetegn på god praksis:

- Alle ansatte vet hvilke arbeidsoppgaver de til enhver tid har ansvaret for
- Avdelingsmøter knyttet til faglig oppdatering og organisering av avdelingene, pedagogmøter og personalmøter.
- Ansatte som er tydelige i sine forventninger og grensesetting.
- Ansatte skal være forberedt og ha tilrettelagte overganger slik at barna slipper å vente.
- Beskjeder til barna skal være tydelige og enkle.
- Helhetlige planer som alle ansatte bruker for å sikre at alle barn får oppleve en god progresjon i barnehagelivet
- Alle ansatte har ansvar for at det til enhver tid er nok lekemateriale og at det har sammenheng med hva barna utforsker.

Læringsstøtte

Handler om hvordan de ansatte tilrettelegger for læring og utvikling, ansatte som utvider barnas tenkning, problemløsning, vokabular og samtalekompetanse.

Mål:

- Alle barn skal bades i språket, slik at det blir et rikt språk
- Personalet skal bruke rette begreper

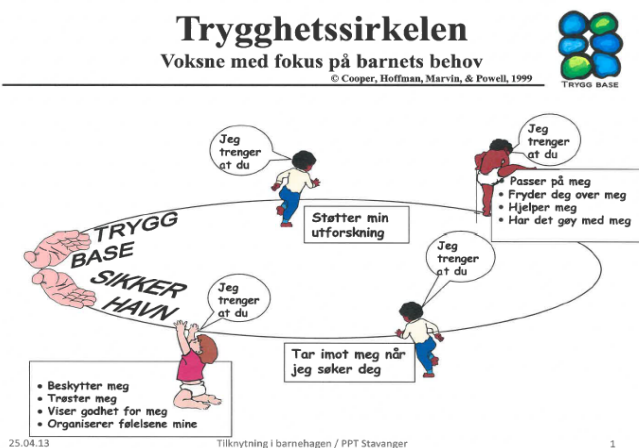
Kjennetegn på god praksis:

- Bruke avansert og variert språk
- Alle barn skal bli lest for

- Ansatte er aktivt deltakende og engasjerte i dialogen
- Bygge videre på barnas initiativ, gi ny informasjon, og støtte barns videre utforskning og evne til å analysere og begrunne.
- Alle skal bruke ASK i naturlige sammenhenger
- Ansatte skal utvide, gjenta og oppmuntre til utvidelse av dialog
- Selvsnakk - personalet beskriver sine handlinger med ord
- Parallell snakk – innebærer at du setter ord på det barnet gjør
- Bruke språk som støtte til selvregulering
- Progresjon i forhold til barnets alder og utvikling
- Ansatte skal fremme barnets medvirkning

Tilknytningsbasert tilvenning

Vi bruker teorien om trygghetssirkelen som utgangspunkt for tilvenningen. Sirkelen bygger på mange års forskning omkring tilknytning og viser oss hvordan de grunnleggende behovene henger sammen: I nedre del av sirkelen ser vi barnets beskyttelsesbehov, tilknytningsbehovet. Hendene representerer oss voksne som trygg havn som både trøster og gir nærhet og omsorg til barnet når barnet har behov for dette. I den øvre del av sirkelen ser vi barnets selvstendighet og utforskertrang. (s.18 i boka «Se barnet innenfra»)

Tilvenningsperiode: Når barnet begynner i barnehagen er det viktig at det får god tid til å bli trygg og kjent med oss i barnehagen. De første dagene bruker vi på at barnet skal bli kjent med kontaktpersonen sin sammen med mamma og pappa som trygg base. Foreldrene trekker seg etter hvert til bakgrunnen slik at barnet og kontaktpersonen kan bli kjente, med mamma og pappa i nærheten. Foreldrene er i barnehagen i minimum fem dager.

For barn over 3 år er tilvenning i minimum tre dager etter barns behov og etter avtale med foreldrene.

Alle nye foreldre skal ta seg tid til å være en stund på avdelingen for å bli kjent. Hvor lang tid barnet trenger for å bli trygg avhenger av barnets personlighet, alder og tidligere erfaringer. Kontaktpersonen har spesielt ansvar for barnet og kontakten med foreldrene den første tiden.

Når barn skal bytte avdeling er det viktig at de blir kjente med de nye ansatte, avdelingen og de nye rutinene. For å sikre en god overgang innad i barnehagen er

	<p>barnet på besøk på avdelingen, vi har overføringssamtaler mellom avdelingene, snakker om overgangen med barnet og har tett foreldresamarbeid.</p> <p>Mål: Gi barn og foreldre en trygg og god oppstart</p> <p>Kjennetegn på god praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilvenningsperioden er en viktig overgang for barn, foreldre og oss i barnehagen. • Når et barn begynner i barnehagen, kan det være første gangen foreldrene overlater en del av omsorgen og ansvaret til andre. Det er viktig at foreldre/foresatte kjenner seg trygge på at den avgjørelsen de har tatt er riktig og til beste for barnet. • Foreldre/foresatte blir invitert til oppstartsamtale der vi vil gå nærmere inn på hva det er viktig å være oppmerksom på i forhold til at barnet skal etablere en trygg tilknytning til oss i barnehagen. Det er veldig viktig å stille på denne oppstartsamtalet. Modellen er basert på forskning som viser viktigheten av at vi skaper en god overgang for de yngste barna når de skal starte i barnehagen. • Vi i Førresdalen barnehage har derfor rutiner for tilvenning slik at vi i større grad tar høyde for de anbefalinger som gis vedrørende de yngste barnas oppstart og tilvenning.
<p>Overganger</p>	<p>I Førresdalen barnehage skal alle barn være forberedte på - og ha trygghet i de store overgangene. Barna skal ha med seg kjente ansatte når de bytter grupper hver høst.</p> <p>Mål: Overganger skal være trygge og ha god kvalitet.</p> <p>Kjennetegn på god praksis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forutsigbarhet i alle overgangssituasjoner i hverdagen. • Overføringssamtaler i forkant av fløy-bytte mellom pedagogene på avdelingene, og i den grad det er mulig en kjent voksen som følger gruppen. • I alle overganger til nye avdelinger er det også fokus på å bli kjent med rutiner, lek og oppholdsrom. • Ansatte skal være forberedt og ha tilrettelagt overgangen slik at barna har et godt utgangspunkt.
<p>Livsmestring</p>	<p>I Rammeplanen for barnehager er <i>Livsmestring og helse</i> blitt en del av barnehagens verdigrunnlag (Kunnskapsdepartementet, 2017). Rammeplanen beskriver at livsmestring handler om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fysisk helse • psykisk helse • bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd • forebygge krenkelser og mobbing <p>Livsmestring kan defineres som «å utvikle ferdigheter og tilegne seg praktisk kunnskap som hjelper den enkelte til å håndtere medgang, motgang, personlige</p>

utfordringer, alvorlige hendelser, endringer og konflikter på en best mulig måte, samt å skape en trygghet og tro på egne evner til å mestre også i fremtiden» (LNU, 2017).

Barn og voksne trives best når de kan håndtere vanskelige situasjoner – når de kan komme seg ovenpå igjen etter et nederlag. Vi må derfor våge å utfordre og motivere barna til å gå litt lengre enn det barna selv tror er mulig. Samtidig som de får hjelp til å iakttå deres egen sårbarhet, og til å leve med vanskelige følelser. Robusthet er ikke det motsatte av sårbarhet, tvert imot. Barn trenger overskudd til å håndtere små utfordringer, og de trenger å forstå deres egen rolle i fellesskapet. Evne til konsentrasjon og å gjøre de rette valgene er egenskaper som har med robusthet å gjøre. Robusthet læres i barndommen og er viktig når barnet skal forme sitt eget liv og lære å utvikle egne holdninger og for stå egne meninger (Per Schultz Jørgensen).

Emosjonell- og sosial utvikling er helt sentral de første leveårene fordi den legger et grunnlag som all senere utvikling bygger på. Ved å fremme små barns emosjonelle- og sosiale utvikling kan barnehagen bidra til å legge til rette for positive «snøballeffekter» i barnas utviklingsprosess (May Britt Drugli).

I barnehagen handler dette i første rekke om å bidra til at barna utvikler et positivt selvbilde gjennom mestringsopplevelser. Barnehagen skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser (Utdanningsdirektoratet, 2017).

Tysvær kommune har utarbeidet en progresjonsplan som heter «eg e meg og du e deg», den tar for seg alle aldersgruppene i barnehagen og er med på å støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Den er med på å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre (Rammeplan for barnehage, 2017) Det er et arbeid som skal hjelpe barn til å bli trygge og selvstendige individer som tør si ifra for seg selv og andre, hvis de opplever noe som er vanskelig og er med på å bevisstgjøre barna i forhold til egen og andres kropp, både fysisk og psykisk.

Mål

- Trygge selvstendige barn som opplever mestring.
- Skape robuste barn, som tør å si ifra for seg selv og andre.

Kjennetegn på god praksis:

- Ansatte fremmer barns opplevelse av å være betydningsfull og viktige. Det er så kjekt å være sammen med deg, du forteller så mye spennende, du får meg til å le, du har mange gode tanker.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte som snakker om hele kroppen. • Ansatte som «heier» barn frem når de prøver noe ukjent/ utfordrer seg selv ved å gi de tommelen opp, et smil, en klem. • Ansatte som anerkjenner alle følelser, som speiler og støtter barnet gjennom følelsene, og prøver å beskrive dem. • Ansatte som utfordrer og motiverer barna til å gå litt lenger enn det barna selv tror er mulig. • Bruke redskap/pedagogisk verktøy som barnesamtaler, Være sammen, Psykologisk førstehjelp for å øke bevisstheten og å øve på kunne sette ord på sine følelser og tanker.
<p>Inkluderende barnehagemiljø</p>	<p>Barnehagen skal styrke arbeidet for et godt og inkluderende oppvekst- og læremiljø for alle barn. Vi skal ha nulltoleranse for mobbing. Med dette ønsker vi å rette vi fokus mot det rammeplanen løfter frem i kapitlet om «Livsmestring og helse». Vi skal legge til rette for et godt grunnlag for resten av livet til hvert enkelt barn. Vi ønsker å bygge robuste barn som er i et inkluderende barnehagemiljø, hvor de ansatte bruker kunnskap om barns utvikling til å legge til rette for en barnehagehverdag som er tilpasset hvert enkelt barn. Alle barn skal ha det trygt og godt.</p> <p>«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (Rammeplanen, 2017, s. 11).</p> <p>§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid <i>Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.</i> Lov om barnehager (barnehageloven) - Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø - Lovdata</p> <p>For å forebygge mobbing skal barnehagene jobbe aktivt for å gi barn gode utviklings og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Trygge relasjoner er med og skaper en ramme som barna drar god nytte av. Det være seg gjennom et styrket selvbilde, økt trivsel og utviklingen blir positiv. Barn reagerer ulikt i møte med krenkelser og mobbing. Noen utagerer mens andre blir stille eller trekker seg tilbake. Økt fokus på dette arbeidet i barnehagen kan på sikt forebygge atferdsvansker hos barn. Man vet at det kan være en sammenheng mellom atferds-vansker og den psykiske helsen som bygges opp hos barn i tidlige leveår.</p> <p><i>Barnehage og hjem -samarbeidet skal innebære å ha jevnlig utvekslinger av observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring (Rammeplanen 2017, s22).</i></p> <p>Det er innført en aktivitetsplikt i loven som krever at barnehagen følger med på hvordan barna har det.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • De ansatte i barnehagene handler raskt og riktig når et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø • Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med og melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø • Barnehagen får ansvar for å utarbeide en skriftlig plan med egnede tiltak • Alle barnehageeiere skal ha internkontroll med barnehagens virksomhet for å sikre at barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven med forskrifter <p>Barnehagen og barnets hjem har et felles ansvar for å forebygge utestenging og andre krenkelser. Det må være en lav terskel for å melde fra til barnehagen dersom foreldre opplever endret adferd eller mistrivsel hos barnet eller andre barn.</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal oppleve tilhørighet i fellesskapet og ha en venn • Alle barn skal oppleve et inkluderende lek- og barnehagemiljø. Det skal legges til rette for en glad, trygg og utviklende oppvekst for alle barn. • Ansatte har økt fokus og kompetanse på nulltoleranse i forhold til krenkelser og mobbing. <p>Kjennetegn på god praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi skal arbeide for at barna kjenner seg trygge, at de har venner og er aktive i lek. • Ansatte fremmer barns opplevelse av å være betydningsfull og viktige • Vi har fokus på viktigheten av at alle ansatte er bevisst sin rolle som støttespillere for at barna skal oppleve tilhørighet og ha venner. • Informere foreldre om utfordringer, og de skal ha forventning om at det går kort tid fra bekymring oppstår til at tiltak blir iverksatt for barnet og gruppa. Stafettloggen kan bli brukt som verktøy til felles innsats og mål og dokumentasjon. • De ansatte bruker jevnlig relasjonskartleggingsverktøy for å forebygge og eventuelt tidlig opprette tiltak.
<p>Barns medvirkning</p>	<p>Barna har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering. Barn bruker et kroppslig og verbalt uttrykk som vi må tolke for å se og forstå hva de ønsker å formidle. Vårt mål med barns medvirkning er at barna skal få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn.</p> <p>«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov» (Rammeplanen 2017, s. 21).</p> <p>Barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens</p>

	<p>daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barns alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkt på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns uttrykk og behov.</p> <p>Mål: Barna skal oppleve mestring og få utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå.</p> <p>Kjennetegn på god praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansatte som har god kompetanse og tilstreber seg en god holdning til å lytte til barn og la de få uttrykke egne meninger. • Ansatte som tar barn på alvor. • Ansatte som gir respons på alle språkuttrykk, verbalt og nonverbalt. • Ansatte som støttende stillas slik at barn opplever mestring og får akkurat passe utfordringer. • Ansatte som tar barn med på all forberedelse av måltidene og gir de tid nok til å kunne tilberede egen mat. • Ansatte som gir barna tid nok til å kunne hente skifteklær, kle av og på seg selv i alle naturlige situasjoner gjennom barnehagedagen. • Lekemateriell som er tilgjengelig for barn i alle aktiviteter. • Ansatte som bruker barnas innspill i planleggingen av barnehagedagen, drøfter og reflekterer over prosessene i alt arbeid og evaluerer prosessene underveis.
<p>Trafikk sikkerhet</p>	<p>Trafikksikker barnehage er et konsept utarbeidet for å kvalitetssikre at barnehagens trafikksikkerhetsarbeid ivaretar de krav som lover og forskrifter stiller. Vi er en godkjent trafikksikkerbarnehage</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trafikktrygghet og trafikkopplæring skal integreres i barnehagens opplæringsarbeid. • Følge kriterier og sjekklister for trafikksikker barnehage via Trygg trafikk

	<p>Delmål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle foreldre og ansatte skal parkere på oppmerkede plasser. • Barna får opplevelser og erfaringer om bruk av sansene sine i trafikken. <p>Kjennetegn på god praksis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tema på foreldremøte • Tema om trafikktrygghet med barna • Alle barn skal være sikret etter forskrifter ved transport. • Alle skal følge kjøretning på parkeringsplassen ved barnehagen. • Alle skal stanse motoren når barn blir levert og hentet i barnehagen.
--	---

6.4 Verktøy

I arbeidet vårt bruker vi ulike verktøy som virkemiddel i vårt pedagogiske arbeid.

<p>Bravo</p>	<p>Bravoleken er en aktiv og utviklende språklek som skal lekes med ett- og toåringer</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barna skal bli engasjerte og ha ønske om selv å leke den. <p>Kjennetegn på god praksis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi utforsker ulike begreper innenfor ulike kategorier sammen med barna. • Vi bruker en kombinasjon av kategorier som er knyttet opp mot tema vi jobber med og kategorier vi vet engasjerer barna med en motorisk aktivitet. • Vi ønsker at barna skal få rike sanseerfaringer med begrepene, oppleve mestring og gleden av felles aktivitet • Bravoleken har vært en del av hverdagen vår i flere år og er med og bidrar til forutsigbarhet, kontinuitet, mestring og en fellesskapsfølelse for de yngste barna.
<p>Være sammen</p>	<p>Være sammen er et utviklingsprosjekt for barnehager. Være Sammen handler om kvalitetsheving og utvikling av barnehager. Grunntemaene i Være Sammen er tidlig innsats, sosial kompetanse, autoritative voksne, implementering og håndtering av utfordrende atferd. Være sammen materialet er ett verktøy (konkreter) de ansatte bruker i arbeidet med å implementere den varme og grensesettende voksenstilen. Det er lagt vekt på bruk av fortellinger, sang, refleksjon, samhandling og aktiviteter.</p>

	<p>Mål: Forbedre kvaliteten i barnehager når det gjelder tidlig innsats, sosial kompetanse, håndtering av utfordrende arbeid og relasjonsbygging på alle nivåer.</p> <p>Kjennetegn på god praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle barna kan løveloven og løvelovsangen • Barna får kjennskap til bøker som omtaler tema om følelser, og hvordan vi skal være mot hverandre • De voksne er autoritative, varme og grensesettende voksne. • Materiellet er tilpasset liten og stor fløy • Regnbueløven finnes i alle grupperommene
<p>Psykologisk førstehjelp</p>	<p>En verktøypakke som kan brukes når tankene er vanskelige og følelsene er sterke. Hensikten er å hjelpe barnet til å identifisere, sortere og sette ord på tanker og følelser, og dermed styre unna mange vansker.</p> <p>Mål: Hjelp barna til å identifisere, sortere og sette ord på tanker og følelser. Forebygge utvikling av psykiske lidelser</p> <p>Kjennetegn på god praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi hjelper barna til å sette ord på følelser og utfordrende situasjoner. • Håndtere følelsestrøbbel og vanskelige situasjoner, slik at de opplever mer glede, mestring og trygghet. • Å vite hva man føler og hvor sterkt – er utgangspunktet for god følelshåndtering.
<p>Snakkepakken</p>	<p>Snakkepakken er ett verktøy der de ansatte optimaliserer effekten av det du presenterer for barna, ved å gi dem mulighet til å være aktive deltagere i egen språktilegnelse.</p> <p>Mål: Gi barnet fantastiske muligheter til språktilegnelse på morsomme, varierte og grundige måter</p> <p>Kjennetegn på god praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snakkepakken hjelper de ansatte å gjøre fortellinger, leker, sanger og regler levende. • Den lar barna få se, høre, røre og gjøre. Det er bl.a. masse konkrete til kjente og ukjente eventyr, som tåler ivrige barnehender. • Vi bruker Snakkepakken i hovedsak på rød fløy. www.snakkepakken.no

Lekbasert læring

Lekbasert læring er et forskningsbasert førskoleopplegg fra Agderprosjektet som skal gi barn opplevelsen av sammenheng mellom barnehage og skole ved at barna tilbys alderstilpasset aktiviteter som innbyr til lekbasert læring.

Mål:

Barn skal gjennom lekbasert læring tilegne seg nye erfaringer tilpasset overgangen til skole.

Kjennetegn på god praksis:

- Foreldre, barnehage og skole følger den gode overgangen til Tysvær kommune.
- Barna besøker skolene sine det siste året i barnehagen.
- Trygge, varme relasjoner
- Ansatte som hjelper barn til å bli mest mulig selvstendige i flere hverdagsaktiviteter.
- Ansatte gir barn erfaringer i selvregulering.
- Ansatte som bruker et rikt språk så barn utvikler et godt begrepsapparat.

Bjørnis og Henry

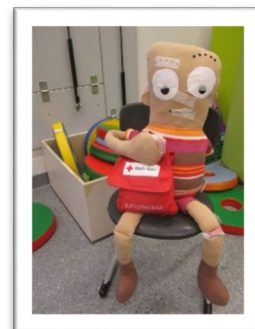
Bjørnis er en brannbamse og Henry er en dukke som er utviklet for å møte barns behov for omsorg og trygghet ved brann og andre ulykker, og gi barn og voksne gode råd om brannvern og førstehjelp

Mål:

Bli trygg og vite hva de skal gjøre dersom brannalarmen går eller noen skader seg.

Kjennetegn på god praksis:

- Barnehagen har en temauke om brannvern og førstehjelp
- Jevnlig brannøvelser.
- Barna får kjennskap til hva som kan være brannfarlig eller helsefarlig
- De får kjennskap til nødnumre og hvordan de skal opptre ved en øvelse og eller ulykke.
- De lærer å forbygge og får kjennskap til slukke- og varslingsutstyr.

Identitetsboksen

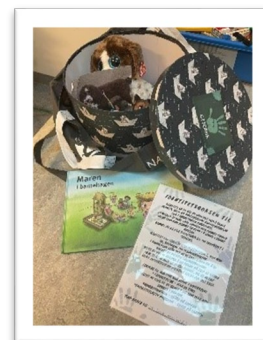
Identitetsboksen er et verktøy som vi bruker for å fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.

Mål:

Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Kjennetegn på god praksis:

- Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- Ansatte skal støtte det enkelte barns utvikling av identitet, slik at barna blir trygge på seg selv. Samtidig skal de ansatte formidle verdier og holdninger som trengs for å møte og være en del av mangfoldet, og som åpner dører mot verden og fremtiden.
- Gjennom identitetsboksen vil vi ha søkelys på hvert enkelt barns identitet, skape sterke barn og inkluderende barnehagemiljø.

6.5 Tradisjoner

Førresdalen barnehage sine tradisjoner tar utgangspunkt i fokusområdene barnehagen til enhver tid arbeider med og høytidsdager. Vi ønsker at barna skal oppleve en tilhørighet og medvirke til tradisjonene vi har ut ifra barnas modningsnivå. Barna deltar og medvirker til tradisjon ut ifra alder og modningsnivå.

Samefolkets dag 6. februar blir markert hvert år. Vi gir barna innblikk i den samiske kulturen som er en del av den norske kulturarven.

Temafest I februar har vi temafest.

Temafesten blir en avrunding av et tema vi har jobbet med over tid i barnegruppene. Vi lager enkle kostymer sammen i barnehagen og de eldste barna er med og planlegger hvordan årets fest skal markeres.

Morsmålsdagen Vi er en barnehage med mangfold av kulturer og ulike morsmål. Vi ønsker at dette skal gjenspeiles denne dagen. Det å få lov til å fokusere på eget morsmål og kulturelle identitet betyr mye for oss alle. Denne dagen åpner vi spesielt for at foreldre kan bidra med sanger, matretter eller for eksempel et eventyr. Det er utrolig stas for de barna som er flerspråklige å vise frem sitt språk og det er spennende for de andre barna å få høre et helt annet språk. Markeringen skjer i samarbeid med foreldrene.

Bursdager: bursdagsbarnet i fokus. Barnet er med og planlegger bursdagsamling.

Gul fest Uka før påske har vi en ekstra god lunsj for barna hvor barna bidrar i planleggingsprosessen. Påskeharen stikker også innom.

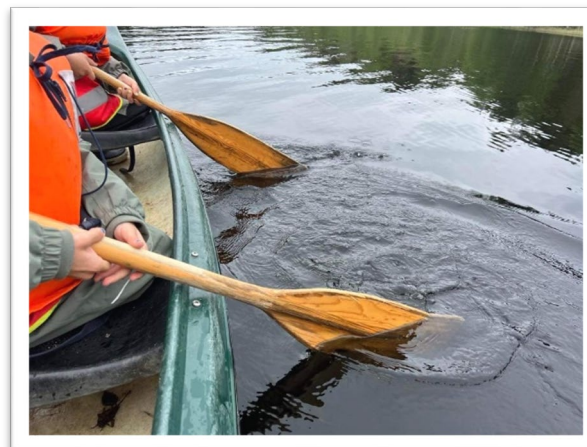
Rusken og 17.mai I forkant av nasjonaldagen har vi en markering hvor det er fokus på å klargjøre nærområdet for nasjonaldagen og øve oss på selve feiringen.

Avslutningsfest Hvert år arrangerer foreldrene i samarbeid med barnehagen avslutningsfest for førskolebarna og foreldre/foresatte. Barnehagen bidrar med underholdning og har en markering.

Utflukt 4 åringer De barna som skal begynne på førskolegruppa, deltar på en selvvalgt utflukt. I forkant er barna med og planlegger turen og innholdet.

Sandbekken Førskolegruppen deltar på en egen aktivitetsdag på Sandbekken hvor barna deltar på blant annet kanopadling, sansestier og pil og bue.

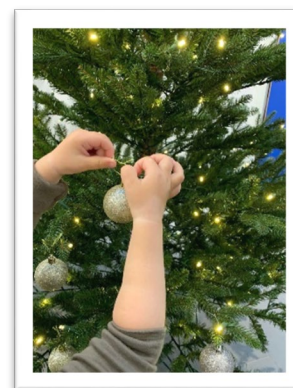
Brannvernuka Vi markerer den nasjonale brannvernuka med et særlig fokus på brannvern og førstehjelp.

Refleksdagen Vi vet at gode vaner etableres tidlig. Vi ønsker å bidra til et økt fokus på refleksbruk. Denne dagen markeres innad på gruppene.

FN-dagen 24. oktober

Vi markerer den ved å invitere foreldrene til utstilling i «løpegangen» vår.

Barnas desemberfest De av barna som ønsker det tar finstasen på og kommer til et festmåltid. Vi har leker, dans og aktiviteter. Barna bidrar med planlegging og underholdning.

Grøttest Vi spiser grøt, har på nisselue og kanskje kommer nissen

Lucia Barnehagens eldste barn går i Lucia-tog for hele barnehagen. Foreldrene til de eldste barna blir invitert. I forkant av dagen er alle barna med å bidra med baking av lussekatter.

Julevandring:

Julevandring for førskolebarna i Førre kirke.
Julegudstjeneste for fire- og fem-åringene.

Ønsker en av personlige grunner å ikke delta i barnehagens tradisjoner, tar en kontakt med personalet.

Viktige datoer som er verdt å merke seg

JULI	AUGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DESEMBER
	15. Planleggingsdag 16. Nytt barnehageår	25. planleggingsdag Brannvern og førstehjelp.	20.Refleksdagen 24.FN-dagen	9.bLest 10.planleggingsdag	13.Lucia 14. Barnas desemberfest 19.Grøttest Julevandring
JANUAR	FEBRUAR	MARS	APRIL	MAI	JUNI
22.planleggingsdag	6. Samefolkets dag 21. Morsmålsdagen 20.Temafest	21. Gul fest	17. planleggingsdag	17.mai Rusken	Avslutningsfest Sandbekken Sommeraktivitet for fireåringene.

7. Lek og dannelselse

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre». Rammeplanen 2017.

Mange ulike aktiviteter og pedagogiske metoder konkurrerer om plass i barnehagehverdagen, men fremdeles kan ingenting måle seg med leken, som er barnets egen iboende kraft. Leken kjennetegnes av at den er spontan, frivillig og styrt av barnets indre forestillinger, erfaringer og fantasier.

Hva lærer barna i leken?

Turtaking - følge spilleregler - øve på sosiale koder
- timing - lærer å lese det sosiale spillet - ta imot
beskjeder - gi beskjeder - lytter - bli lyttet til -
lære å løse konflikter - lære å forhandle og
fordele roller - lære om fleksibilitet - lære å
regulere atferd - ta initiativ - lære å "hemme seg"
- lære et rikt og variert språk - øke ordforrådet -
Bearbeide vanskelige følelser - Empati - sette seg
inn i andres situasjon - prøve ut roller- få mulighet
til å prøve og feile - mestring - bruke fantasien -

Leken har en fremtredende plass i barns liv og derfor er den så viktig i barnehagen. Det er umulig for barn å la være å leke. Noen aktiviteter i barnehagen planlegges av personalet i forkant, dette er formell læring. Andre læringssituasjoner (uformell læring) er de som bare oppstår her og nå, fordi barna blir opptatt av noe. Begge situasjonene har en pedagogisk hensikt og er viktige for barns læring.

Lek og læring går hånd i hånd for små barn. I leken kan barna tilegne seg kunnskap, sosiale ferdigheter, utvikle språket, bearbeide følelser, lære seg normer og verdier. Leken bidrar til livsglede, entusiasme, motivasjon og utvikling. Barnet leker med utgangspunkt i sin nysgjerrighet, sine evner og forutsetninger. Det er derfor viktig at barnehagepersonalet utvikler høy kompetanse på lek. Forskning viser at når barn og foreldre blir spurt om hva som er viktigst i barnehagen svarer de entydig vennskap og lek.

Barnehagen jobber med danning som en prosess. Danning er selve grunnlaget for omsorg, lek og læring. I praksis vil dette si at vi jobber med at barn skal danne gode relasjoner til andre mennesker. Den omsorg vi gir påvirker læring hos barn og erfaringene setter seg som minner i barnets hjerne.

Gjennom samspill får barn erfaring med hva som skaper tillit og trygghet, mistillit og manglende trygghet. De ansatte er rollemodeller og vår væremåte påvirker barn og deres erfaringer. Vi skal derfor arbeide med å gi barn positive samspillsopplevelser slik at barna etablerer gode handlingsalternativer når de er samhandler med andre. Vi skal fokusere på barnas positive sider og veilede barn ved å fortelle barn hva de kan gjøre og støtte opp om barns egen tenkning om hva som er smart å gjøre.

Grensesettingssituasjoner har derfor flere aspekt, vi skal finne gode handlingsalternativer og vi skal synliggjøre hva som er akseptabel atferd. Målet er at barna på egenhånd skal ha et sett med normer og verdier innarbeidet som gjør at de kan ta gode valg for egen og andres del. I dette arbeidet bruker vi materialet til Være Sammen. Alle barn i barnehagen skal kjenne Løveloven.

Løveloven sier «Jeg skal være meg, men gi plass til andre slik at de blir seg». Regnbueløven er barnehagens verdibærer og brukes regelmessig med barna med mål om å øke refleksjon og læring. Barnehagen bruker også annet materiell i dette arbeidet blant annet psykologisk førstehjelp for barn. Et arbeid knyttet til tanker og følelser.

Mål:

- Alle barn skal oppleve tilhørighet i felleskapet og ha en venn.
- Alle barn skal møte engasjert støtte til lek og læring.

Kjennetegn på god praksis

- Gi barn felles erfaringer som kan inspirere gjennom tema, turer, prosjekter, rutiner og hverdagsopplevelser.
- Gi tid og rom til lek.
- Voksen deltakelse i lek på barnas premisser.
- Skape spennende og fleksible lekemiljøer, som fremmer lekelyst, språk og sosial kompetanse.

8. Samarbeid hjem/barnehage

Foreldremedvirkning: Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere, og vi skal i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem sikre barna gode utviklings – og aktivitetsmuligheter.

Daglig kontakt- foreldrekontakt: vi ønsker et tett samarbeid med foreldrene i hverdagen – lav terskel for å ta kontakt barnehage/hjem og hjem/barnehage – felles fokus om barnets beste. **Vigilo** er barnehagens registrerings- og kommunikasjonssystem mellom barnehagen og hjemmet, men skal ikke erstatte den daglige kontakten. På Vigilo blir det lagt ut bilder og tekst om ulike aktiviteter. Styrer/ alle ansatte legger ut informasjon som er viktig for den enkelte familie og for hele barnehagen.

Samarbeidsutvalg (SU) og foreldreråd: For å sikre et godt samarbeidet mellom barnehage og hjem har barnehagen et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av alle foreldrene i barnehagen. Foreldrerådets arbeidsutvalg, FAU, er et arbeidsutvalg valgt av foreldrerådet og er det utøvende organet for foreldrerådet. FAU består av representanter fra alle de fem avdelingene i barnehagen, Lysegrønn, Mørkegrønn, Måne, Sol og Stjerne. Representantene kalles foreldrekontakter. FAU er bindeleddet mellom foreldrene og barnehagen. FAU skal sikre reel medvirkning for foresatte, og ha medansvar for at barnehagemiljøet til barna er trygt og godt.

SU er barnehagens styre, og barnehageloven fastslår at SU skal være sammensatt av foreldre og ansatte i barnehagen slik at hver gruppe er likt representert. I tillegg kommer en politikerrepresentant og styrer som har møte og uttalerett. Styrer fungerer som sekretær for SU. Gjennom SU kan foreldrene være med på å påvirke innholdet og driften av barnehagen. Saker må meldes til foreldrerepresentantene. SU behandler saker som for eksempel godkjenning av årsplan, budsjettforslag, foreldreundersøkelsen og andre saker som gjelder hele barnehagen.

Foreldremøter: en gang pr. barnehageår. Foreldremøtene deles opp slik at det er et møte for hver avdeling.

Foreldreveiledning: Barnehagen kan tilby foreldreveiledning ved behov. Tysvær kommune tilbyr ulike kurs som omhandler foreldrerollen.

FUB Tysvær = Foreldreutvalget for barnehagen, Tysvær

Utvalget er satt sammen av én foreldrerepresentant fra hver av de ti barnehagene i Tysvær kommune, fortrinnsvis fra FAU eller SU. FUB Tysvær skal jobbe med saker av overordnet eller generell karakter for barnehageforesatte i kommunen. Hva vi skal jobbe med det kommende barnehageåret vil bære preg av hva som rører seg blant foresatte og hva som dukker opp på den politiske dagsorden. Vi skal ha dialog barnehagesjefen. Utvalget er opprettet for å involvere oss foresatte i barnehagene mer. Det er også med tanke på å være «føre var» og ha et organ som kan heve foreldrestemmen fra barnehagene i Tysvær dersom vi skulle trenge det i framtidige saker.

Håndtering av klager:

Dersom foreldre kommer med klager, på telefon eller ved henting/levering, skal det skrives ned og informasjon må gis til styrer. Styrer eller stedfortreder bruker rutinen for behandling av klage. Dersom styrer eller stedfortreder ikke kan svare, gir en snarest mulig tilbakemelding til foreldrene. Dersom det må innhentes opplysninger fra andre ansatte gir vi foreldrene en frist for tilbakemelding innen 3-5 dager.

Barnehagens kontaktinformasjon:

Styrer:

Siren Åsheim Ramsdal

Tlf: 48 14 04 11

Epost: siren.ramsdal@tysver.kommune.no

Assiterende styrer:

Marthe Litlabø Amundsen

Tlf: 92 68 48 99

Epost: marthe.amundsen@tysver.kommune.no

Telefonnummer alle avdelinger

Lysegrønn: 913 23 624

Mørkegrønn: 468 23 892

Måne: 917 14 637

Sol: 908 93 569

Stjerne: 908 15 962

Arbeidsrom: 902 75 194

Vigilo:

[Vigilo.no](https://www.vigilo.no)

Hjemmeside:

<https://www.tysver.kommune.no/barnehage-og-skole/barnehage/barnehager-i-tysvar/forresdalen-barnehage/>

9. Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning (SFO). Tysvær kommune har laget en plan for hvordan den gode overgangen fra barnehage til skole skal være.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang til skolen og SFO. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna skal få ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen, skole og SFO. De eldste barna skal få med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Barnehagen har overføringsamtaler med skolen om barnet, hva det mestrer og hva barnet kan trenge særskilt støtte til. Foreldrene skal samtykke til at slik informasjons gis. Barnehagen vil legge til rette for at barna får besøke skolen.

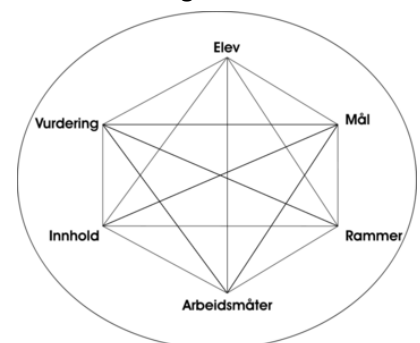
10. planlegging, dokumentasjon og vurdering

Å planlegge i barnehagen betyr at vi skal bruke fagkunnskap om barns utvikling, lek og læring slik at innholdet er tilpasset de barn som vi til enhver tid har. Planer i barnehagen skal være helhetlige og systematiske. Barn skal kunne medvirke i planprosesser, planleggingen skal ta utgangspunkt i overordnede mål for barnehagen for å sikre at de føringer som er lagt for barnehagedrift blir fulgt. I planlegging skal vi gjøre bruk av menneskelige og materielle ressurser i barnehagen, nærmiljøet og naturen rundt oss.

Å dokumentere er å gjøre noe synlig og dele det med andre. Vi ønsker at det innholdet vi legger til rette for i barnehagen skal være synlig for foreldre. Foreldre bør få innsikt i barns hverdag særlig for barn som ikke kan fortelle hva de har vært en del av. Foreldres interesse og engasjement har også en stor betydning for barnet. Dokumentasjonen gir derfor foreldre mulighet til å samtale med barn om hva de er opptatt av og gjennom dokumentasjon kan en bli kjent med barnets hverdag.

Dokumentasjon i barnehagen vil gjøres kjent som bilder på Vigilo, utstillinger eller at en inviterer foreldre på møter der en forteller om prosjekt.

Å vurdere er en kontinuerlig prosess. Ansatte i barnehagen skal ha et kritisk blikk på egen praksis med mål om å heve kvaliteten. Evaluering sammen med barn er viktig del for å se om dette samsvarer med det en har forpliktet seg til å arbeide med i barnehagen. Når ansatte planlegger skal en hele tiden vurdere hva som fungerer slik at en kan

bygge videre på dette. Gjennom dette eliminerer en det som ikke fungerer. En må analysere organisering og arbeidsmåter før en tolker det en finner i lys av teori samt de føringer som er lagt i lov om barnehage, rammeplanen eventuelt kommunale planverk.

11- Samarbeid til beste for barnet

Tysvær kommune sine barnehager arbeider for å få et helhetlig, kvalitativt godt barnehagetilbud. Målet er å ha et godt system innad i barnehagen for å avdekke og sette i verk tiltak for barn tidligst mulig. I dette arbeidet har vi ulike samarbeidspartnere som vi knytter til oss for at barna skal få et best mulig tilbud. Dersom vi oppdager barn som av ulik grunn trenger særlig oppfølging følger vi Tysvær kommune sine prosedyrer.

I Tysvær kommune samarbeider vi for å bedre den tverrfaglige innsatsen rundt barn.

Målet er å sikre at alle barn får lik hjelp på likt bekymringsnivå slik at en kommer tidlig i gang med tiltak. Vi loggfører tiltak som blir iverksatt rundt et barn ved å bruke stafettloggen. Ved at en aktør som samordner innsatsen blir tiltakene bedre koordinert. Dette skaper en oversikt og et eierforhold for foreldre samt de aktører som er inne i saken.

Pedagogisk, psykologisk tjeneste (PPT) og Logoped

PPT er sakkyndig instans som foreldre og barnehagen kan ta kontakt med. Vi har egne kontaktdager med PPT som kan veilede eller gjøre en vurdering av behovet for spesialpedagogisk hjelp.

Barnehagen kan også få veiledning på systemnivå. Dersom foreldre eller barnehagen ser det er hensiktsmessig å be om en vurdering av barn skal det sendes en skriftlig henvisning til tjenesten.

Barnehagen har ansvar for å vise til tiltak er prøvd ut i barnehagen før henvisning sendes. Henvisning utarbeides i samarbeid med foreldre. Det er rutiner i kommunen for hvordan en henviser barn og hva som skal ligge ved av opplysninger. PPT gjør en utredning av barnet og skriver et vedtak. Er bekymringen for barns uttale, blir saken henvist til logoped av PPT. Logopeden har timer med barnet i barnehagen og gir veiledning til spesialpedagog som følger opp tiltak.

Dersom en finner at barn trenger støtte og tildeles spesialpedagogiske timer får foreldre og styrer beskjed. Barnehagen har egen spesialpedagog som følger opp målene som er satt i sakkyndig vurdering som PPT har utarbeidet. Spesialpedagogen samarbeider tett med foreldre og avdelingspersonalet.

Psykisk helsetjeneste for barn og unge

En god psykisk helse er nødvendig for å ha det bra, og det er viktig at barn lærer å sette ord på følelser for å kunne fortelle de voksne hvordan de har det. I Tysvær kommune er psykisk helsetjeneste et tilbud som foreldre kan benytte seg av, en kan ta kontakt på et tidlig tidspunkt da de ønsker å være ett lavterskel tilbud.

Tjenesten har blant annet foreldregrupper for engstelige barn, det er også mulig å ta kontakt med tjenesten for å få råd dersom en ser at en har vansker enten dette angår barnet eller samspeilet en har med barnet. Barnehagen kan være behjelpelig med å formidle kontakt.

Barnevernstjenesten:

Ansatte i barnehagen har en plikt til melde fra om bekymring rundt eller for et barn.

Barneverntjenesten har også en rett til å kreve informasjon om barn som går i barnehagen når de er inne i en sak. Det er viktig å kjenne til barnevernets forebyggende rolle. Barnehagen kan be foreldre

om samtykke til å sende en melding. Dette skjer i saker hvor en har prøvd ut tiltak i barnehagen og i hjemmet, men hvor en ikke ser forbedring. En melding kan dermed være hensiktsmessig at foreldre og barn kan dra nytte av barnevernets kompetanse.

Fysioterapi/ helsestasjon

Barnehagen samarbeider med helsetjenesten og fysioterapeuter angående enkelt barn. Det er foreldre som samtykker til et slikt samarbeid og foreldre kan derfor informere eller be barnehagen opprette et samarbeid.

